

સંસ્થાન વિષયક માહિતી

મહાત્મા ગાંધી શ્રમ સંસ્થાનની સ્થાપના વર્ષ ૧૯૭૯માં ગુજરાત સરકાર દ્વારા સોસાયટી રજીસ્ટ્રેશન એક્ટ ૧૯૬૦ હેઠળ સ્વાયત્ત સંસ્થા તરીકે કરવામાં આવેલ છે. સંસ્થાનનો મુખ્ય ઉદ્દેશ તાલીમ, અભ્યાસક્રમો, પરિસંવાદ, કાર્યશાળા, સંશોધનો, શિબિર વગેરે ધ્વારા રાજ્યમાં ઔદ્યોગિક શાંતિ જાળવવા અને શ્રમજીવીઓને સામાજિક ન્યાય મળી રહે તે માટે અસરકારક કાર્ય હાથ ધરવાનો છે. જેમાં મુખ્યત્વે મજૂર કાયદાઓના અમલીકરણનું મૂલ્યાંકન કરવું, મજૂર કલ્યાણ માટેના કાર્યક્રમો અર્થને પરિયોજનાઓની કામગીરીની આવશ્યકતા પર ભાર મૂકવો તેમજ શ્રમિક વહીવટકર્તાઓ માટે નીતિ અને કાર્યક્રમો ઘડવામાં સહાયભૂત બને છે. પ્રસ્તુત ઉદ્દેશને પૂરો કરવા માટે શ્રમિકોમાં ખાસ કરીને— ખેત શ્રમિકો, બાળ શ્રમિકો, અસંગઠિત ગ્રામીણ અને શહેરી શ્રમિકો, સ્વરોજગારીમાં રોકાયેલા શ્રમિકો, ભૂમિહીન શ્રમિક, સ્થળાંતરિત શ્રમિકો ઉપરાંત ઉદ્યોગો, જાહેર અને સરકારી ક્ષેત્રનાં શ્રમિકોનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે. એ સિવાય તાલીમ કાર્યક્રમો અને તેના વિષયવસ્તુને યોગ્ય ઓપ આપવામાં તેમજ શ્રમિકોને લગતું શૈક્ષણિક સાહિત્ય તૈયાર કરવામાં પણ સંસ્થાન હંમેશા કાર્યરત રહે છે. અન્ય શ્રમિક કલ્યાણલક્ષી અભિગમ ધરાવતી સંસ્થાઓ સાથે સંયુક્તપણે કાર્યક્રમોનું આયોજન પણ કરે છે.

કેમ્પસ અને સાધન—સામગ્રી

સંસ્થાનનું પોતાનું વિશાળ મકાન છે. તેની ડિઝાઈન વિશ્વ વિખ્યાત સ્થપતિ શ્રી બી.વી.દોશી દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવી છે. સંસ્થાનની ઈમારતની ગણના ખ્યાતિ પ્રાપ્ત શૈક્ષણિક અને સંશોધન સંસ્થાઓમાં થાય છે. સંસ્થાન પાસે રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાનાં પરિસંવાદ અને તાલીમ કાર્યક્રમો ગોઠવવા માટે ઉત્તમ પ્રકારની સુવિધાઓ છે. જેની વિગત નીચે આપવામાં આવી છે.

- ૨૦૦ વ્યક્તિઓની ક્ષમતા ધરાવતું વાતાનુકૂલિત સભાગૃહ ૫૦ અને ૩૫ વ્યક્તિઓ સમાઈ શકે તેવા બે વાતાનુકૂલિત પરિસંવાદ ખંડો.
- ૦૯ વર્ગખંડો (વાતાનુકૂલિત)
- કોમ્પ્યુટર લેબોરેટરી (વાતાનુકૂલિત)
- અદ્યતન કોમ્પ્યુટર્સ અને પ્રિન્ટર્સ
- વિવિધ વિષયોના પુસ્તકોથી સુસજ્જ અદ્યતન ગ્રંથાલય
- રહેવાની ઉત્તમ સગવડ ધરાવતાં ૨૩ હોસ્ટેલ રૂમ (૩બલ બેડ) અને વાતાનુકૂલિત વીઆઈપી રૂમ (ટી.વી., એ.સી., સોફા સાથે)
- અદ્યતન સગવડ ધરાવતી કેન્ટીન

આમ, ઉપર જણાવ્યા અનુસાર જરૂરી સવલતો ઉપરાંત કાર્યક્રમો માટે ઉપયોગી દ્રશ્ય—શ્રાવ્ય ઉપકરણો જેમ કે એન્ટેલ મેગા મોનીટર, ટી.વી., વી.સી.આર., ઓવર હેડ

પ્રોજેક્ટર્સ, સ્લાઈડ પ્રોજેક્ટર્સ, કોર્ડલેસ માઈક્રોફોન, માઈક્રોફોન, ટેપરેકર્ડર્સ, એલ.સી.ડી. પ્રોજેક્ટર વિગેરે દ્રશ્ય—શ્રાવ્ય સાધનો સંસ્થાનમાં ઉપલબ્ધ છે.

ગ્રંથાલય

સંસ્થાનમાં અદ્યતન અને સુસજ્જ ગ્રંથાલય છે જેમાં ખાસ કરીને શ્રમ અને રોજગાર, મનોવિજ્ઞાન, પોલિટિકલ સાયન્સ, ઔદ્યોગિક સલામતિ, ગ્રામ્ય વિકાસ, અર્થશાસ્ત્ર, શ્રમ બજાર, શ્રમ કાયદાઓ, વેતન, ઔદ્યોગિક સંબંધો, બાળ શ્રમિકો, મહિલા શ્રમિકો, શ્રમિક સંઘો, વર્તન વિજ્ઞાન વગેરે વિવિધ વિષયો પરનાં આશરે ૨૧,૦૦૦ પુસ્તકો છે. ગ્રંથાલય ૧૩૦ ટેકનીકલ સામયિકો અને ૧૨ વૃત્તપત્રો પણ નિયમિત રૂપે લવાજમ ભરી મંગાવે છે. પુસ્તકો ઉપરાંત ૭૬ સેફ્ટી ફિલ્મ, ૩૪ વિડીયો કેસેટ્સ અને ૧૮૨૨ ઔદ્યોગિક સલામતી અને સંચાલન અંગેની સ્લાઈડ્સનો પણ સંગ્રહ કરવામાં આવેલ છે. સવારનાં ૧૧ થી સાંજનાં ૭ કલાક સુધી લાયબ્રેરી ખુલ્લી હોય છે, રૂ.૫૦૦/- ભરીને સભ્ય બની શકાય છે.

શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો :

શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો મુખ્યત્વે સંશોધન અને તાલીમનાં બનેલા છે. સંસ્થાન શ્રમ સંબંધિત વિષયો ઉપર પરિસંવાદ, ગોષ્ઠિઓ અને વ્યાખ્યાનો યોજે છે.

(૧) પરિસંવાદ/કાર્યશાળા

સંસ્થાન વિવિધ વિષયો પર રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરની વિવિધ ચર્ચા તથા પરિસંવાદોનું આયોજન કરે છે. તેમજ તેના પરિણામ સ્વરૂપ આવેલ ઉપયાગી ભલામણો અને સૂચનોને સંબંધિત સ્તરે મોકલવાની કાર્યવાહી પણ સંસ્થાન હાથ ધરે છે.

(૨) સંશોધન

સંસ્થાન, શ્રમ અને રોજગાર સંબંધિત પ્રવર્તમાન ઉભરતા મુદ્દાઓને કેન્દ્ર સ્થાને રાખી કેટલાંક સંશોધનો પણ હાથ ધરે છે. જેમાં મુખ્યત્વે શ્રમિક કાયદાઓ, ઔદ્યોગિક સલામતી, કાર્યસ્થળનું વાતાવરણ, બાળ શ્રમિકો, રોજગારી અને ગરીબી, અસંગઠિત શ્રમિકો, તાલીમ અને પુનર્વસન, કલ્યાણકારી યોજનાઓ, સામાજિક સુરક્ષા, માનવ વિકાસ, સંચાલનમાં ભાગીદારી, સ્થળાંતરિત શ્રમિકો, મહિલા શ્રમિકોને સામાજિક સુરક્ષા, શ્રમ કાયદાઓમાં સુધારો, બાંધકામ શ્રમિકોના પ્રશ્નો અને આવા અન્ય લઘુ તથા બૃહદસ્તરીય મુદ્દાઓને આવરી લેવામાં આવે છે.

(૩) તાલીમ

સંસ્થાન દ્વારા શ્રમિક સંઘોના કાર્યકર્તાઓ, સંગઠિત/અસંગઠિત શ્રમિકો, ખેડૂત, મહિલાઓ, બાળ શ્રમિકો, વગેરેનાં કલ્યાણ માટે વિવિધ તાલીમ કાર્યક્રમો યોજવામાં આવે છે.

(૪) શિબિર

સંસ્થાન પોતાની પ્રવૃત્તિના ધ્યેય સાથે સંસ્થાનના સંકુલની બહાર ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં કામ કરતાં અસંગઠિત ગ્રામ્ય અને શહેરી શ્રમિકોમાં આત્મવિશ્વાસ જાગૃત કરવા, નેતૃત્વ શક્તિ વિકસાવવા અને તેમના હક્કો પ્રત્યે સભાનતા લાવવા ગ્રામ્ય/શહેરી શિબિરોનું આયોજન કરવામાં આવે છે.

(૫) ડિપ્લોમા/સર્ટિફિકેટ અભ્યાસક્રમો

ઔદ્યોગિક વિકાસનાં પરિણામે રોજગારની ઉદભવતી નવી તકોને ધ્યાને લઈ નીચે મુજબ રોજગારલક્ષી અભ્યાસક્રમો શરૂ કરવામાં આવેલ છે.

1. POST DIPLOMA COURSE IN INDUSTRIAL SAFETY
(ONE YEAR FULL TIME)
2. POST DIPLOMA PROGRAMME IN INDUSTRIAL ENVIRONMENTAL TECHNOLOGY & MANAGEMENT
(ONE YEAR FULL TIME)
3. POST GRADUATE DIPLOMA IN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT (ONE YEAR FULL TIME)
4. DIPLOMA IN STRATEGIC HUMAN RESOURCE MANAGEMENT

(ONE YEAR PART TIME)

5. MASTER IN SOCIAL WORK(ENGLISH MEDIUM)

6. DIPLOMA IN LABOUR LAWS AND PRATICE
(ONE YEAR FULL TIME)

- (૬) સંસ્થાનના વડા મહાનિયામકશ્રી હોય છે.સંસ્થાનનાં બંધારણ સેવા પેટા કાયદા, સરકારી ઠરાવો, અધિનિયમો, સંસ્થાનની સામાન્ય સમિતિ અને કારોબારી સમિતિમાં લેવાયેલ નિર્ણયો વિગેરેને મધ્યેનજર રાખી તેઓશ્રી કોઈપણ નીતિ વિષયક બાબતે નિર્ણય લેતા હોય છે.
- (૭) સંસ્થાનનાં ઉદ્દેશને બર લાવવા માટે અધિકારીશ્રીઓ અને નિષ્ણાંત પ્રાધ્યાપકશ્રીઓને સંસ્થાનનાં વડા દ્વારા સુપ્રત કરવામાં આવેલ જવાબદારીઓ અધિકાર ક્ષેત્રની મર્યાદામાં રહી કરવામાં આવતી હોય છે. જેના પર સંસ્થાનનાં વડાનું નિયંત્રણ અને દેખરેખ હોય છે.
- (૮) સંસ્થાન ૧૦૦ ટકા સરકારશ્રીની ગ્રાન્ટ પર નભતી હોઈ મોટાભાગે સરકારી ધારાધોરણ અપનાવવામાં આવે છે. છતાંય, સંસ્થાનની કામગીરીને વેગવંતી બનાવવા માટે સંસ્થાન દ્વારા બંધારણ, સર્વિસ પેટા-કાયદા, ભરતી નિયમો, કન્સલ્ટન્સી નિયમો, વિકાસ ફંડ, સામાન્ય ફંડ, વેલફેર ફંડ, સત્તા સોંપણી વિગેરે અંગેનાં નિયમો ઘડવામાં આવેલ છે.
- (૯) સંસ્થાનની સામાન્ય સમિતિ અને કારોબારી સમિતિમાં હોદ્દેદારો સિવાય બહારની વ્યક્તિઓને રજૂઆત માટેની તક આપવામાં આવતી નથી. સંસ્થાનનાં ધ્યેયને બર લાવવા માટે સંસ્થાનની પ્રવૃત્તિઓ અંગેની બેઠકોમાં સભ્યશ્રીઓ દ્વારા સમીક્ષા કરવામાં આવે છે અને તેઓશ્રીની ભલામણો અને સૂચનો પ્રમાણે સંસ્થાનની પ્રવૃત્તિઓને ઓપ આપવામાં આવે છે.

(૧૦/અ)સંસ્થાનમાં તાલીમ, સંશોધન અને વિવિધ અભ્યાસક્રમો વિષયક માહિતી માટે મદદનીશ પ્રાધ્યાપકશ્રીઓનો સંપર્ક સાધી શકાશે.

STAFF		
No.	Name	Designation
1	2	3
1	Dr.Rajiv Kumar Gupta, IAS	Director General(I/c) & Principal Secretary, L & ED, GOG
2	Shri D.S. Sharma	Admn. Officer (on deputation)
3	Smt. Sonal Gavande	Accounts Officer (I/c) (on deputation)
4	Dr. Misha Vyas	Asstt. Professor
5	Dr.Shailendra Thakur	Asstt. Professor
6	Dr.Suman Vaishnav	Asstt. Professor
7	Dr.Vanraj Vyas	Asstt. Professor
8	Dr.Ayanendu Sanyal	Asstt. Professor
9	Dr.Parul(Tina) Doshi	Asstt. Professor
10	Dr.Nisha Sengar	Asstt. Professor

11	Dr.Suman Vaishnav	Co-ordinator(PDIS/PDIETM) (I/c)
12	Shri J. L. Patel	PS to DG
13	Shri J.C.Mhasker	Steno Gr.-II (Eng.)
14	Shri N.H.Desai	Office superintendent
15	Shri M.S.Pathan	Assistant
16	Shri M.G.Tagde	Assistant
17	Shri N.A.Malek	Accountant(I/c)
18	Shri U.D.Pandya	Assistant
19	Shri Y.B.Chauhan	Assistant
20	Shri M. G. Trivedi	Clerk-Typist
21	Smt. R.H.Chauhan	Clerk-Typist On Deputation (DET)
22	Shri R.S.Parmar	Clerk-Typist
23	Shri B.G.Vyas	Driver
24	Shri B. H. Prajapati	Attendant
25	Shri P. G. Algotar	Attendant
26	Shri N. D. Solanki	Attendant
27	Shri K. D. Balevia	Attendant
28	Shri M. N. Gurnani	Attendant
29	Shri R. K. Vaghela	Attendant
30	Shri K. B. Makwana	Attendant
31	Shri J. N. Leuva	Attendant
32	Shri J.M. Rathod	Sweeper
33	Shri G. L. Thakre	Sweeper
34	Shri B. G. Vaghela	Sweeper

નં.	વિગત	નામ, હોદ્દો અને ફોન નંબર
૧૦ (બ) અધિકારીઓની વિગતો:		
૧	ડો.રાજીવ કુમાર ગુપ્તા, ભા.વ.સે. મહાનિયામક(I/c) અને અગ્રસચિવશ્રી, શ્રમ અને રોજગાર વિભાગ, ગાંધીનગર	(ઓ.) ૪૦૦૧૩૭૦૨
૨	સંસ્થાનનાં વહીવટને સ્પર્શતી તમામ બાબતો અંગે.	શ્રી ડી.એસ. શર્મા, વહીવટી અધિકારી (ઓ.) ૪૦૦૧૩૭૧૧/૭૦૩
૩	સંસ્થાનની ગ્રાન્ટ, બજેટ, હિસાબો વિગેરેને સંબંધિત માહિતી અંગે.	શ્રી સોનલ ગવાન્ડે, હિસાબી અધિકારી(I/c) (ઓ.) ૪૦૦૧૩૭૨૩/૭૦૪
૪	સંસ્થાનમાં કાર્યક્રમ યોજવા માટે સંસ્થાનની સગવડોનો (સેમીનાર, ઓરિટોરીયમ) ઉપયોગ કરવા માટે, પ્રકાશનને લગતી કામગીરી અંગે.	શ્રી એન.એચ. દેસાઈ, કાર્યક્રમ અધિકારી(I/c) (ઓ.) ૪૦૦૧૩૭૧૦/૭૬૫
૬	હોસ્ટેલ અંગેની માહિતી અંગે.	ડો.મીશા વ્યાસ, રેકટર (ઓ.) ૪૦૦૧૩૭૭૨૬
૧૧ માહિતી અધિકાર અધિનિયમ-૨૦૦૫ હેઠળનાં અધિકારીઓ:		
૧	<u>એપેલેટ ઓથોરીટી</u> શ્રી ડી.એસ. શર્મા, વહીવટી અધિકારી	(ઓ.) ૪૦૦૧૩૭૧૧, (ફેક્સ) ૨૭૯૧૨૬૧૭
૨	<u>જાહેર માહિતી અધિકારી</u> શ્રી એન.એચ. દેસાઈ, કચેરી અધિક્ષક	(ઓ.) ૪૦૦૧૩૭૬૫/ ૪૦૦૧૩૭૦૩
૩	<u>મદદનીશ જાહેર માહિતી અધિકારી</u> શ્રી એમ.જી. તાગડે, મદદનીશ	(ઓ.) ૪૦૦૧૩૭૦૩

મહાત્મા ગાંધી શ્રમ સંસ્થાન

(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થપાયેલ સ્વાયત્ત સંસ્થાન)

ડ્રાઈવ-ઈન રોડ, મેમનગર, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૫૨

ફોન નં. : (૦૭૯) ૪૦૦૧૩ ૭૦૦/ ૭૦૪/ ૭૧૦/ ૭૧૧/ ૭૨૩

ફેક્સ નં. : (૦૭૯) ૪૦૦૧૩ ૭૫૫, ૨૭૯૧ ૨૬૧૭

ઈ-મેઈલ : infomgli@gmail.com

વેબ સાઈટ : www.mgligujarat.gov.in

વિનામૂલ્યે

મહાત્મા ગાંધી શ્રમ સંસ્થાન

ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થપાયેલ સ્વાયત્ત સંસ્થાન)
ડ્રાઈવ-ઈન રોડ, મેમનગર, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૫૨

પ્રોએક્ટીવ ડિસ્ક્લોઝર
RTI ACT Clause : 4(1) (KH)

ફોન નં. : (૦૭૯) ૪૦૦૧૩ ૭૦૦/ ૭૦૪/ ૭૧૦/ ૭૧૧/ ૭૨૩
ફેક્સ નં. : (૦૭૯) ૪૦૦૧૩ ૭૫૫, ૨૭૯૧ ૨૬૧૭
ઈ-મેઈલ : infomgli@gmail.com
વેબ સાઈટ : www.mgligujarat.gov.in

know the path.

It is straight and narrow.

It is like the edge of a sword.⁹

I rejoice to walk on it.

I weep when I slip.

God's word is:

"He who strives, never perishes."

I have implicit faith in that promise.

Though, therefore, from my weakness,

I fail a thousand times,

I will not lose faith,

but hope that

I shall see the light.

-Mahatma Gandhi